

ПРИМЉЕНО: 01.03.2024

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
ВЛАДА
05 Број: 337-1514/2024
1. март 2024. године
Београд

Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност
03	337-697/24		

НАРОДНОЈ СКУПШТИНИ

БЕОГРАД

У прилогу се доставља Извештај о преговорима о приступању Републике Србије Европској унији током председавања Краљевине Шпаније (јул - децембар 2023. године), који је Влада усвојила на седници од 29. фебруара 2024. године.

ПРЕДСЕДНИК

4100924.006/1

ВЛАДА РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ

**ИЗВЕШТАЈ О ПРЕГОВОРИМА О ПРИСТУПАЊУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ ЕВРОПСКОЈ
УНИЈИ ТОКОМ ПРЕДСЕДАВАЊА КРАЉЕВИНЕ ШПАНИЈЕ
(ЈУЛ – ДЕЦЕМБАР 2023. ГОДИНЕ)**

Садржај

I Увод	3
II Пресек стања у кластерима	7
Кластер 1 Основе (отворен).....	7
Кластер 2 Унутрашње тржиште.....	13
Кластер 3 Конкурентност и инклузивни раст.....	21
Кластер 4 Зелени договор и одржива повезаност.....	28
Кластер 5 Ресурси, пољопривреда, кохезија.....	32
Кластер 6 Спољни односи	37
Поглавља изван кластера.....	38
III Остварена сарадња, начела јавности и укључивања	39

Народна скупштина Републике Србије прати приступне преговоре и напредак у процесу европских интеграција у складу са надлежностима прописаним Пословником Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст) и Резолуцијом Народне скупштине о улози Народне скупштине и начелима у преговорима о приступању Републике Србије Европској унији („Службени гласник РС”, број 112/13).

Министарство за европске интеграције, у складу са Законом о изменама и допунама Закона о министарствима („Службени гласник РС”, број 128/20, 116/22 и 92/23 – др.закон) обавља послове државне управе и са њима повезане стручне послове који се, између осталог, односе и на координацију, праћење и извештавање у вези са процесом придруживања и приступања Европској унији. Након десет година од почетка преговора о приступању са Европском унијом и редовног извештавања Народне скупштине, анализом досадашњег начина извештавања, нарочито кроз представљање извештаја Одбору за европске интеграције Народне скупштине и разговора са народним посланицима, закључено је да се модел извештаја може унапредити, између осталог, увођењем табеларног приказа стања у преговорима, али и концизнијим навођењем активности спроведених током извештајног периода, са фокусом на препоруке које је Европска комисија навела у свом извештају за дату годину.

До краја децембра 2023. године одржано је 13 састанака Међувладине конференције о приступању Републике Србије Европској унији. Први састанак одржан је 21. јануара 2014. године у Бриселу, чиме су формално започети преговори о приступању Републике Србије Европској унији. Други састанак одржан је 14. децембра 2015. године и том приликом су отворена два поглавља: 32 Финансијски надзор и 35 Остала питања. Трећи састанак је одржан 18. јула 2016. године и тада су отворена два поглавља: 23 Правосуђе и основна права и 24 Правда, слобода и безбедност. Четврти састанак одржан је 13. децембра 2016. године, када су отворена два поглавља: 5 Јавне набавке и 25 Наука и истраживање, које је истовремено и привремено затворено. Пети састанак је одржан 27. фебруара 2017. године и тада су отворена два поглавља: 20 Предузетништво и индустријска политика и 26 Култура и образовање, које је истовремено и привремено затворено. Шести састанак је одржан 20. јуна 2017. године и том приликом су отворена два поглавља: 7 Право интелектуалне својине и 29 Царинска унија. Седми састанак је одржан 11. децембра 2017. године, када су отворена поглавља 6 Право привредних друштава и 30 Економски односи са иностранством. На осмом састанку Међувладине конференције, одржаном 25. јуна 2018. године у Луксембургу, отворена су поглавља 13 Рибарство и 33 Финансијске и буџетске одредбе. Девети састанак Међувладине конференције одржан је 10. децембра 2018. године, када су отворена поглавља 17 Економска и монетарна политика и 18 Статистика. На десетом састанку Међувладине конференције, одржаном 27. јуна 2019. године, отворено је Поглавље 9 Финансијске услуге. Једанаести састанак Међувладине конференције одржан је 10. децембра 2019. године, када је отворено Поглавље 4 Слободно кретање капитала. Дванаести састанак Међувладине конференције одржан је 22. јуна 2021.

године у Луксембургу, којим је уједно и формализована примена нове методологије у приступним преговорима и на коме је констатовано да је Република Србија отворила Кластер 1 Основе. Тринаести састанак Међувладине конференције одржан је у Бриселу 14. децембра 2021. године, када су отворени преговори у Кластеру 4 Зелена агенда и одржива повезаност, који сачињавају поглавља 14 Транспорт, 15 Енергетика, 21 Трансевропске мреже и 27 Животна средина и климатске промене. Тако је у досадашњем току приступних преговора Република Србија отворила два кластера и укупно 22 преговарачка поглавља, а два поглавља привремено затворила.

Председавање Краљевине Шпаније Саветом Европске уније, започело је изложбом фотографија „Примењена носталгија: Београд – Мадрид”, која је отворена у Београду 13. јула 2023. године, у организацији Министарства за европске интеграције, у сарадњи са Амбасадом Краљевине Шпаније и Институтом Сервантес. Током извештајног периода интензивно се радило на припремама преговарачких докумената и мерилима за отварање и затварање преговарачких поглавља. Европска комисија је 8. новембра 2023. године усвојила и представила Пакет проширења за 2023. годину, укључујући и Извештај за Србију за 2023. годину. У извештају се наводи да је Република Србија наставила са спровођењем реформи у вези са приступањем Европској унији, укључујући и област владавине права, као и да је почела да примењује уставне амандмане из 2022. године. Остаје оцена да је Република Србија технички испунила мерила за отварање Кластера 3. Такође, наводи се да Република Србија треба приоритетно да побољша своје усклађивање са спољнополитичким одлукама Европске уније, као и да спроводи своје обавезе у нормализацији односа са Приштином. Европска комисија представила је и План раста за Западни Балкан, за период 2024 – 2027. године. Током извештајног периода, 17. децембра 2023. године, одржани су ванредни парламентарни, покрајински и локални избори.

Табела 1 – приказ тренутног стања у преговорима

КЛАСТЕР	ПОГЛАВЉА	ТРЕНУТНО СТАЊЕ
1 Основе - отворена сва поглавља	ПГ 5 Јавне набавке	Отворено, ради се на мерилима за затварање (усвојен нови Закон о јавним набавкама, усвојени Закон о престанку важења Закона о посебним поступцима ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију и Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи.)
	ПГ 18 Статистика	Отворено, ради се на мерилима за затварање (припреме Нацрта закона о званичној статистици; спроведен Попис пољопривреде 2023)
	ПГ 23 Правосуђе и основна права	Отворено, ради се на испуњавању прелазних мерила (урађена самопроцена о испуњености прелазних мерила)
	ПГ 24 Правда, слобода, безбедност	Отворено, ради се на испуњавању прелазних мерила (урађена самопроцена о испуњености прелазних мерила)
	ПГ 32 Финансијски надзор	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 1 Слобода кретања робе	Ради се на мерилима за отварање (припремљени су финални нарти Стратешких докумената, спремни су за усвајање)
	ПГ 2 Слобода кретања радника	Предата преговарачка позиција
	ПГ 3 Право пословног настањивања и слобода пружања услуга	Предата преговарачка позиција
	ПГ 4 Слободно кретање капитала	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 6 Право привредних друштава	Отворено, ради се на мерилима за затварање
2 Унутрашње тржиште - четири поглавља су отворена, за три поглавља су предате преговарачке позиције, док се за преостала два поглавља ради на испуњавању мерила за отварање поглавља.	ПГ 7 Право интелектуалне својине	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 8 Конкурентност	Ради се на мерилима за отварање
	ПГ 9 Финансијске услуге	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 28 Заштита потрошача и заштита здравља	Предата преговарачка позиција
	ПГ 10 Информационо друштво и медији	Предата преговарачка позиција
	ПГ 16 Опорезивање	Извештај о испуњености мерила за отварање Поглавља (ОБАР) представљен Савету ЕУ (усвојена Преговарачка позиција)
	ПГ 17 Економска и монетарна политика	Отворено, ради се на мерилима за затварање
	ПГ 18 Заштита потрошача и заштита здравља	Предата преговарачка позиција
3 Конкурентност и инклузивни раст - два поглавља су привремено затворена, три поглавља су отворена, за два поглавља су	ПГ 10 Информационо друштво и медији	Предата преговарачка позиција
	ПГ 16 Опорезивање	Извештај о испуњености мерила за отварање Поглавља (ОБАР) представљен Савету ЕУ (усвојена Преговарачка позиција)

извештаји о испуњености мерила (ОВАР) пред Саветом ЕУ, а за једно је предата преговарака позиција.	ПГ 19 Социјална политика и запошљавање ПГ 20 Предузетништво и индустријска политика ПГ 25 Наука и истраживање ПГ 26 Образовање и култура ПГ 29 Царинска унија	Извештај о испуњености мерила за отварање Поглавља (ОВАР) представљен Савету ЕУ (усвојена Преговарачка позиција) Отворено, ради се на мерилима за затварање (усвојена Стратегија развоја малих и средњих предузећа од 2023. до 2027. године) Привремено затворено Привремено затворено Отворено, ради се на мерилима за затварање
4 Зелени договор и одржива повезаност - отворена сва поглавља	ПГ 14 Транспорт ПГ 15 Енергетика	Отворено, ради се на мерилима за затварање (усвојен Закон о железницама, Закон о интероперабилности железничког система) Отворено, ради се на мерилима за затварање (усвојен нови Закон о енергетици)
5 Ресурси, пољопривреда, кохезија - два поглавља су отворена, за два поглавља су извештаји о испуњености мерила (ОВАР) пред Саветом ЕУ, док се за једно поглавље ради на испуњавању мерила за отварање поглавља.	ПГ 21 Трансевропске мреже ПГ 27 Заштита животне средине и климатске промене ПГ 11 Пољопривреда и рурални развој	Отворено, ради се на мерилима за затварање Отворено, ради се на мерилима за затварање (припремљен Нацрт Акционог плана за испуњавање мерила за затварање поглавља) Извештај о испуњености мерила за отварање Поглавља (ОВАР) представљен Савету ЕУ
6 Спољни односи - једно поглавље је отворено, док за друго још увек није представљен Извештај о скринингу. Поглавља изван кластера:	12 Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна питања ПГ 13 Рибарство ПГ 22 Регионална политика и координација структурних инструмената ПГ 33 Финансијске и буџетске одредбе ПГ 30 Економски односи са иностранством ПГ 31 Спољна, безбедносна и одбрамбена политика	Ради се на мерилима за отварање (припремљени нацрти стратегије и акционог плана као мерила за отварање, ради се на усклађивању законодавног оквира) Отворено, ради се на мерилима за затварање (у току израда Акционог плана за потпуну усаглашеност) Извештај о испуњености мерила за отварање Поглавља (ОВАР) представљен Савету ЕУ Отворено, ради се на мерилима за затварање (финализација Нацрта акционог плана за усклађивање са правним тековинама ЕУ у овој области) Није представљен Извештај о скринингу

ПГ 34 Институције – отвара се пред крај преговора

ПГ 35 Остала питања – отворено, у овом поглављу прати се нормализација односа између Београда и Приштине

II Пресек стања у кластерима

Кластер 1 Основе (отворен)

Кластер 1 Основе чине поглавља: 5 Јавне набавке, 18 Статистика, 23 Правосуђе и основна права, 24 Правда, слобода, безбедност и 32 Финансијски надзор.

Сва поглавља у оквиру овог кластера су отворена и на дванаестом састанку Међувладине конференције, одржаном 22. јуна 2021. године у Луксембургу, констатовано је да је Република Србија отворила Кластер 1 Основе.

Поглавље 5 Јавне набавке

Отворено 13. децембра 2016. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- обезбеди даље усклађивање са директивама ЕУ о јавним набавкама из 2014. године, пре свега, тако што ће усвојити измене и допуне Закона о јавно-приватном партнерству и концесијама и тако што ће се постарати да пројекти који се финансирају из јавних фондова подлежу поступцима јавне набавке; и
- обезбеди да су правила јавних набавки у оквиру међувладиних споразума закључених са трећим земљама у складу са принципима јавних набавки који су у складу са правним тековинама ЕУ.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Европска комисија је изразила забринутост због утицаја Закона о посебним поступцима ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију (специјални закон) на примену Закона о јавним набавкама. С тим у вези, Европска комисија је обавестила да, док је специјални закон на снази, не могу се остварити мерила за затварање поглавља која се односе на пуну усаглашеност и евиденцију. У даљим консултацијама, договорено је да ће се поменути закон ставити ван снаге, као и да спорна решења неће бити преузета планираним изменама Закона о планирању и изградњи. Дана 26. јула 2023. године Народна скупштина је усвојила Закон о

престанку важења Закона о посебним поступцима ради реализације пројеката изградње и реконструкције линијских инфраструктурних објеката од посебног значаја за Републику Србију и Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи.

- Први састанак са представницима Европске комисије на тему Дијалога о политикама јавних набавки одржан је 17. марта 2023. године, а други састанак на тему Дијалога о политикама јавних набавки и управљања јавним улагањима 24. октобра 2023. године.
- Дана 26. октобра 2023. године Народна скупштина је усвојила Закон о изменама и допунама Закона о јавним набавкама, чијом применом ће се допринети повећању транспарентности, ефикасности и економичности поступака јавних набавки, утицају на животну средину у складу са циљевима дефинисаним Зеленом агендом за Западни Балкан, јачању конкуренције на тржишту јавних набавки, смањењу ризика од нерегуларности у систему јавних набавки, односно већем степену правне заштите учесника у поступцима јавних набавки, али и појачаној контроли од стране овлашћених институција.

Поглавље 18 Статистика

Отворено 10. децембра 2018. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Дobar напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- донесе нови закон о статистици ради повећања независности Републичког завода за статистику;
- настави припреме и спроведе попис пољопривреде у складу са релевантним законодавством ЕУ и међународним стандардима; и
- настави са побољшањем израде макроекономских статистичких података у складу са Европским системом рачуна (ESA) из 2010. године.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У складу са устаљеном процедуром консултација, Нацрт закона о званичној статистици је позитивно оцењен од стране Европске комисије фебруара 2022. године. У току је усаглашавање ставова изнетих у мишљењима надлежних институција.

- Пописивање газдинстава, у складу са Законом о Попису пољопривреде 2023. године, реализовано је од 1. јуна до 15. децембра 2023. године.
- Одвија се редовна размена података Републичког завода за статистику са Еуростатом.

Поглавља 23 Правосуђе и основна права
Отворено 18. јула 2016. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије за Поглавље 23:

- Ниво припремљености: Известан ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије за Поглавље 23:

Република Србија треба да:

- усвоји законе о Правосудној академији и о седиштима и подручјима судова и јавних тужилаштва и изврши неопходна именована судија и тужилаца у складу са новоусвојеним законским оквиром;
- обезбеди да Високи савет судства и Високи савет тужилаштва, Влада и Скупштина ефикасно и проактивно бране независност правосуђа и тужилачку аутономију у случајевима непримереног спољашњег утицаја, укључујући и случајеве непримерених јавних коментара чланова Владе или Скупштине о истрагама у току или о судским поступцима што је у супротности са њиховим кодексом понашања;
- операционализује јединствене и централизоване системе управљања предметима, како би се унапредила ефикасност правосудног система и у потпуности спровела стратегија људских ресурса;
- побољша биланс резултата када је реч о истрагама, кривичном гоњењу и правноснажним пресудама у предметима корупције на високом нивоу, нарочито у погледу одузимања имовине стечене кривичним делом;
- уважи све препоруке које је дао GRECO, нарочито из петог круга евалуације;
- усвоји нову стратегију за борбу против корупције, притом уважи нарочито сва релевантна прелазна мерила и препоруке које је дао GRECO и почне да их спроводи. Ова стратегија се мора подржати веродостојним и реалистичним акционим планом, и мора успоставити делотворан механизам координације;
- ојача институције за људска права обезбеђивањем неопходних финансијских и људских ресурса и успостављањем процедура којима ће се обезбедити поштовање мера Европског суда за људска права, укључујући привремене мере;
- спроведе стратегије за спречавање дискриминације, укључујући права LGBTIQ особа, родну равноправност, борбу против насиља над женама и деинституционализацију, и правремено извештава о њима; активно спречава злочине из мржње и успостави евиденцију о истрагама и осуђујућим пресудама;
- покаже, кроз боље прикупљање података, конкретна побољшања широм земље у ефективном остваривању права припадника националних мањина, укључујући

упућивање на циљеве постављене Декларацијом из Познања о укључивању Рома и будућим акционим плановима у вези са националним мањинама;

- јачање безбедности и сигурности новинара, а посебно на то да се: (i) високи званичници уздрже од етикетирања или вербалних напада на новинаре и (ii) да се брзо реагује на све претње и случајеве физичког и вербалног насиља и да се, по потреби, јавно осуде, истраже или због њих покрене кривично гоњење;
- јачање медијског плурализма, укључујући спровођењем мера у складу са Медијском стратегијом које се односе на функционисање, мандат и независност РЕМ-а, као и на јавне емитере;
- обезбеђивање транспарентног и правичног суфинансирања медијских садржаја који служе јавном интересу и пуна транспарентност у области власништва над медијима и оглашавању.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Дана 10. јула 2020. године Влада је усвојила Ревидирани акциони план за Поглавље 23 Правосуђе и основна права, као измењен и допуњен документ у односу на претходни Акциони план, који је усвојен 27. априла 2016. године.
- Током извештајног периода припремана је Самопроцена о испуњености прелазних мерила, која је дана 8. децембра послата Европској комисији. Процењено је да два прелазна мерила нису испуњена, да је 25 делимично испуњено и 23 испуњено.
- Дана 27. јула 2023. године усвојен је Акциони план за спровођење Националне стратегије за остваривање права жртава и сведока кривичних дела у Републици Србији за период 2020 – 2025. године, у периоду 2023 – 2025. године.
- У периоду од 7. септембра до 7. октобра 2023. године спроведена је јавна расправа о Нацрту закона о електронским медијима и Нацрту закона о јавном информисању и медијима. Народна скупштина је дана 26. октобра 2023. године усвојила Закон о електронским медијима и Закон о јавном информисању и медијима.
- Јавна расправа о Предлогу националне стратегије за борбу против корупције, са пратећим акционим планом, одржана је у периоду од 16. августа 2023. године до 5. септембра 2023. године. Процес усвајања стратегије налази се у завршној фази и очекује се ускоро усвајање.
- Јавна расправа о Нацрту о изменама и допунама Закона о спречавању корупције одржана је у периоду од 3. до 22. августа 2023. године.
- Стратегија заштите података о личности за период од 2023. до 2030. године усвојена је дана 25. августа 2023. године.
- Народна скупштина је дана 6. септембра 2023. године усвојила Закон о потврђивању Опционог протокола уз Међународни пакт о економским, социјалним и културним правима.
- Дана 26. октобра 2023. године Народна скупштина је усвојила Закон о изменама и допунама Закона о заштити права на суђење у разумном року.
- Дана 12. децембра 2023. године одржан је први састанак чланова Посебне радне групе за израду Предлога акционог плана за спровођење Стратегије за стварање

подстицајног окружења за развој цивилног друштва у Републици Србији за период 2024 – 2025. године.

- У периоду од 15. до 25. децембра одржане су консултације о Полазним основама за израду Предлога акционог плана за 2024. и 2025. годину за спровођење Стратегије за родну равноправност за период од 2021. до 2030. године.
- На 95. пленарном заседању Групе држава против корупције Савета Европе (GRECO) одржаном од 27. новембра до 1. децембра у Стразбуру, усвојен је Додатак Другом извештају о усклађености, у оквиру Четвртог круга евалуације, који се односи на спречавање корупције у односу на народне посланике, судије и тужиоце. Република Србија је успешно испунила десет од укупно тринаест препорука из Четвртог круга евалуације, док су три препоруке делимично испуњене.

Поглавље 24 Правда, слобода и безбедност

Отворено 18. јула 2016. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије за Поглавље 24:

- Ниво припремљености: Известан ниво припремљености
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије за Поглавље 24:

Република Србија треба да:

- измени и допуни Закон о унутрашњим пословима како би полиција у предистражној и истражној фази била потпуно самостална у односу на Министарство унутрашњих послова и у потпуности одговорна само Тужилаштву;
- даље спроводи Акциони план ЕУ за Западни Балкан, нарочито брзим окончањем преговора за нови споразум о статусу са Frontex-ом; додатним усклађивањем са визном политиком ЕУ; предузимањем мера за систематско евидентирање и идентификацију миграната, развој брзих процедура за добијање азила и повећање капацитета за управљање делотворним операцијама враћања;
- усвоји националну стратегију превенције и сузбијања трговине људима и заштиту и подршку жртвама и повећа напоре националне координације у борби против трговине људима;
- повећа ефикасност процесуирања предмета тешког и организованог криминала, укључујући случајеве прања новца, као и заплenu и конфискацију имовине стечене криминалом систематским прањењем токова новца, ефикасном употребом посебних истражних мера и системском употребом проширеног одузимања;
- измени и допуни Кривични законик како би се трговина оружјем делотворно инкриминисала; донесе нови Закон о оружју и муницији; појача борбу против складиштења, продаје и поседовања нелегалног ватреног оружја;

- предузме конкретне кораке како би се обезбедило јасно раздвајање овлашћења и прописа који се односе на пресретање комуникације за кривичну истрагу, с једне стране, и за безбедносне потребе, с друге стране.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- На седници Владе одржаној 23. јула 2020. године усвојен је Акциони план за Поглавље 24 Правда, слобода и безбедност, као измењен и допуњен документ у односу на претходни Акциони план, који је усвојен 27. априла 2016. године.
- Током извештајног периода припремана је Самопроцена о испуњености прелазних мерила, која је дана 8. децембра послата Европској комисији. Процењено је да једно прелазно мерило није испуњено, да је осам делимично испуњено и 32 испуњено.
- У периоду од 3. до 13. јула 2023. године спроведене су консултације о изради Предлога акционог плана за 2023 – 2024. годину за спровођење Стратегије контроле малог и лаког оружја у Републици Србији за период 2019 – 2024. године.
- Акциони план за улазак Републике Србије у шенгенски простор за период 2023 – 2028. године усвојен је дана 6. јула 2023. године.
- Народна скупштина је дана 26. јула 2023. године усвојила Закон о изменама и допунама Закона о странцима и Закон о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца.
- Даном 6. септембра 2023. године започеле су консултације за израду Стратегије за решавање питања избеглица и интерно расељених лица за период од 2023. до 2029. године.
- Народна скупштина је дана 26. октобра 2023. године усвојила Закон о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма.
- Даном 25. децембра 2023. године одржана је прва седница Савета за бробу против трговине људима.

Поглавље 32 Финансијски надзор (отворено)

Отворено 14. децембра 2015. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- осигура потпуну природну и логичку повезаност правног основа ИФКЈ са општим правним оквиром;
- успостави делотворну функцију за интерну ревизију у свим централним буџетским институцијама;
- усвоји план за управљачку одговорност и обезбеди његову делотворну примену.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Спроводи се Програм реформе управљања јавним финансијама (ПРУЈФ) за период 2021 – 2025. године са Акционим планом за исти период, у којима је целокупни подсистем интерне финансијске контроле у јавном сектору постао један од посебних циљева. Министарство финансија је у сарадњи са члановима Радне групе за израду, праћење и извештавање о спровођењу ПРУЈФ иницирало измене постојећег Програма и представљен је Предлог измена и допуна Програма реформе управљања јавним финансијама за период 2023 – 2025. године. Програм реформе управљања јавним финансијама за период 2023 – 2025. године усвојен је на седници Владе 25. децембра 2023. године.
- Настављено је спровођење Стратешког плана за борбу против превара и управљање неправилностима у поступању са финансијским средствима Европске уније у Републици Србији за период 2021 – 2023. године, са Акционим планом.

Кластер 2 Унутрашње тржиште

Кластер 2 Унутрашње тржиште чине поглавља: 1 Слобода кретања робе, 2 Слобода кретања радника, 3 Право пословног настањивања и слобода пружања услуга, 4 Слободно кретање капитала, 6 Право привредних друштава, 7 Право интелектуалне својине, 8 Конкуренција, 9 Финансијске услуге и 28 Заштита потрошача и заштита здравља.

Од укупно девет поглавља у оквиру овог кластера, четири поглавља су отворена, за три поглавља су предате преговарачке позиције, док се за преостала два поглавља ради на испуњавању мерила за отварање поглавља.

Поглавље 1 Слобода кретања робе

У току је испуњавање два мерила за отварање овог поглавља.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- заврши и усвоји акциони план за усклађивање са члановима 34 – 36. Уговора о функционисању Европске уније (УФЕУ) и стратегију са акционим планом за спровођење правних тековина ЕУ у овом поглављу како за секторско („нови приступ” и „стари приступ”), тако и за хоризонтално законодавство и релевантне организације;
- се усклади са најновијим правним тековинама у области тржишног надзора кроз усвајање закона о тржишном надзору;
- обезбеди адекватне административне, финансијске и кадровске капацитете за тржишни надзор, у Агенцији за хомологацију возила, као и за спровођење Уредбе ЕУ о регистрацији, евалуацији, ауторизацији и ограничењу хемикалија (REACH).

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Република Србија је 12. децембра 2016. године послала Европској комисији прве нацрте Акционих планова и Стратегије за хармонизовану и нехармонизовану област. Након неколико кругова неформалних консултација и унапређивања докумената, Европска комисија је 23. фебруара 2022. године затражила да се доставе ажуриране верзије стратешких докумената са реалним роковима за планиране активности. До краја јуна 2023. године припремљени су финални нацрти Стратешких докумената и то: Нацрт Стратегије за хармонизацију (ПГ1); Нацрт Акционог плана за усаглашавање српског законодавства са члановима 34 – 36 УФЕУ; Нацрт Акционог плана за хармонизовану област, као и Нацрт Акционог плана за усаглашавање српског законодавства за емисије моторних возила и вандрумске покретне механизације. У складу са пристиглим коментарима, Република Србија је ажурирана документа доставила Европској комисији 2. новембра 2022. године, а затим и допуну (превод три уредбе) 15. новембра 2022. године. Дана 19. јануара 2023. године представници Европске комисије су дали сагласност на нацрте стратешких докумената, чијим усвајањем ће бити испуњена мерила за отварање овог поглавља. У току су активности у вези са процедуром усвајања наведених стратешких докумената и писањем преговарачке позиције за ово поглавље.
- У периоду од 13. октобра до 3. новембра 2023. године одржана је јавна расправа о Нацрту закона о изменама и допунама Закона о тржишном надзору.

Поглавље 2 Слобода кретања радника (предата позиција)

Дана 18. јула 2018. године усвојена је Преговарачка позиција за ово поглавље и достављена председавајућем Савета Европске уније 24. јула 2018. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- појача сарадњу са државама чланицама ЕУ на координацији система социјалне сигурности;
- покрене припреме за придруживање Европској агенцији за рад.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Народна скупштина је дана 26. јула 2023. године усвојила Закон о изменама и допунама Закона о странцима и Закон о изменама и допунама Закона о запошљавању странаца. Предложеним изменама и допунама врши се усклађивање националног законодавства са Директивом 2011/98/ЕУ о јединственом поступку обраде захтева за издавање јединствене дозволе за боравак и рад страним држављанима у Републици Србији.

Поглавље 3 Право пословног настањивања и слобода пружања услуга
Дана 28. новембра 2019. године усвојена је Преговарачка позиција за ово поглавље и достављена председавајућем Савета Европске уније 5. децембра 2019. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- усвоји хоризонтално законодавство о услугама, доврши усклађивање секторског законодавства са хоризонталним законодавством и правним тековинама ЕУ, те да успостави јединствени шалтер у оквиру портала који пружаоцима услуга даје онлајн информације, укључујући информације о свим релевантним административним поступцима;
- заврши усклађивање са правним тековинама ЕУ у вези са поштанским услугама;

- настави усклађивање са правним тековинама ЕУ о узајамном признавању стручних квалификација, укључујући и директиве о признавању стручних квалификација и тесту пропорционалности пре усвајања новог прописа о професијама.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Спроведе се свеобухватне припреме за усвајање Закона о услугама, којим ће се вршити хоризонтално усклађивање, а током извештајног периода урађен је преглед 64 правна акта који ће бити усклађени са овим законом.
- Припремљена је прелиминарна листа од 50 регулисаних професија чије се усвајање ускоро очекује.

Поглавље 4 Слободно кретање капитала (отворено)

Отворено 10. децембра 2019. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Није остварен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- либерализује кретање капитала у складу са својим обавезама које проистичу из Споразума о стабилизацији и придруживању (ССП), нарочито уклањањем 113 преосталих ограничења у погледу стицања пољопривредног земљишта од стране држављана ЕУ и усвајањем измена и допуна Закона о основама својинскоправних односа, како би се обезбедио једнак третман при стицању имовинских права;
- кроз утврђивање биланса резултата покаже повећану ефикасност у праћењу, надзору, финансијско-обавештајним подацима, истрагама и извештавању.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Народна скупштина је дана 26. октобра 2023. године усвојила Закон о изменама и допунама Закона о спречавању прања новца и финансирања тероризма.

Поглавље 6 Право привредних друштава (отворено)

Отворено 11. децембра 2017. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Дobar ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- изврши даље усклађивање са правним тековинама ЕУ у области права привредних друштава, нарочито у погледу понуда за преузимање;
- започне рад на усклађивању националног законодавства са правним тековинама ЕУ о прекограничним трансформацијама, спајањима и поделама као и коришћењу дигиталних алата и процеса у оквиру права привредних друштава.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Постигнут је добар ниво припремљености и извршено је усклађивање усвајањем Закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима 8. јуна 2018. године, Закона о рачуноводству и Закона о ревизији 10. октобра 2019. године, Закона о изменама и допунама Закона о привредним друштвима 17. новембра 2021. године, као и Закона о тржишту капитала 23. децембра 2021. године.
- Нацрт новог Закона о преузимању акционарских друштава спреман је за даље разматрање са надлежним институцијама и приватним сектором, како би се дошло до адекватних решења која ће бити усклађена са прописима ЕУ, али и са домаћим правним оквиром и потребама праксе.
- Када је реч о дигиталним алатима, постоји могућност електронског оснивања огранака како домаћих, тако и страних привредних друштава.
- Од маја 2023. године омогућено је изменама Закона о поступку регистрације у Агенцији за привредне регистре искључиво оснивање свих облика привредних друштава.
- Од 26. децембра 2023. године изменама софтвера Агенције за привредне регистре за предузетнике је дата могућност електронске промене свих података у Регистру привредних субјеката Агенције за привредне регистре, а у току је израда софтвера да ту могућност добију и привредна друштва, што се очекује током 2024. године.
- У великој мери су створене техничке могућности, на чијем усавршавању континуирано ради Агенција за привредне регистре, да се када то буде могуће, Регистар привредних субјеката повеже са средишњим регистрима привредних субјеката држава чланица ЕУ.
- У овом моменту повезани су Регистри привредних субјеката неколико земаља Југоисточне Европе у оквиру платформе BIFIDEX – Република Србија, Република Северна Македонија, Република Албанија, Црна Гора и Босна и Херцеговина – Република Српска, за испоруку података тих регистара.

Поглавље 7 Право интелектуалне својине (отворено)
Отворено 20. јуна 2017. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Дobar ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- усклади ауторско право и сродна права са директивама Европске уније у области управљања колективним правима и у области „дела сирочади”, о одређеним допуштеним употребама одређених дела и других предмета заштите који су заштићени ауторским правом и сродним правима у корист особа које су слепе, слабовиде или на други начин онемогућене да користе штампане материјале;
- ојача спровођење кроз унапређивање капацитета и додатно развијање координације различитих заинтересованих страна.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Постигнут је добар ниво припремљености законодавном активношћу у периоду од 2019. године до данас, усвајањем Закона о изменама и допунама Закона о ауторском и сродним правима, Закона о изменама и допунама Закона о заштити топографија полупроводничких производа и Закона о изменама и допунама Закона о патентима и Закона о жиговима.
- У периоду од 30. јануара до 19. фебруара 2023. године спроведена је јавна расправа о Нацрту закона о ауторским и сродним правима. Очекује се да ће овај закон, којим се врши даље усклађивање са правном тековином Европске уније у овој области, ускоро бити усвојен.

Поглавље 8 Конкуренција

У току је испуњавање шест мерила за отварање овог поглавља.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- усклади постојеће шеме фискалне државне помоћи и ради на усклађивању Закона о међубанкарским накнадама и посебним правилима пословања код платних трансакција на основу платних картица са правним тековинама ЕУ и обавезама из ССП;
- обезбеди систематско поштовање обавеза обавештавања и мировања за све мере државне помоћи, и да установи добар биланс резултата у примени Закона о заштити конкуренције и Закона о контроли државне помоћи;
- доврши регистар и дефинише акциони план за усклађивање свих постојећих програма помоћи за које је утврђено да нису у сагласности са обавезама из ССП.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У области антимонополске политике и концентрације, законодавни оквир је углавном у складу са члановима 101. и 102. УФЕУ и сродним одредбама ССП-а. У области контроле државне помоћи, Закон о контроли државне помоћи је углавном усклађен са правним тековинама ЕУ и релевантним одредбама ССП-а.
- *Peer review* мисија са представницима Европске комисије за ово поглавље је одржана у периоду од 26. до 29. септембра 2023. године.
- Поступак консултација о Нацрту уредбе о условима и критеријумима усклађености регионалне државне помоћи спроведен је у периоду од 17. августа до 1. септембра 2023. године.
- У сарадњи ТАИЕХ (Technical Assistance and Information Exchange Expert instrument of the European Commission) и Комисије за контролу државне помоћи, организована је експертска мисија у периоду од 4. до 8. септембра 2023. године, на тему нових правила за доделу регионалне државне помоћи.

Поглавље 9 Финансијске услуге

Отворено 27. јуна 2019. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- настави да усклађује банкарске прописе са ревидираним верзијама Уредбе о капиталним захтевима и Директиве о капиталним захтевима (CRR/CRD);
- усклади национално законодавство са ревидираном верзијом Директиве ЕУ о опоравку и реструктурирању банака (BRRD);
- настави са радом на потпуном усклађивању са Директивом Солвентност II.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У великој мери постигнута је усклађеност у овом поглављу усвајањем Закона о отвореним инвестиционим фондовима са јавном понудом и Закона о алтернативним инвестиционим фондовима октобра 2019. године, Закона о дигиталној имовини децембра 2020. године и Закона о тржишту капитала 23. децембра 2021. године.
- Узимајући у обзир да се у предстојећем периоду очекује окончање ревизије Солвентности II у Европској унији, Извршни одбор Народне банке Србије је на седници одржаној 13. маја 2021. године усвојио измене и допуне Стратегије за имплементацију Солвентности II у Републици Србији. Стратегија ће бити предмет редовног преиспитивања и по потреби ће се мењати и допуњавати у складу са новим околностима и изазовима.

Поглавље 28 Заштита потрошача и заштита здравља

Дана 3. фебруара 2022. године усвојена је Преговарачка позиција за ово поглавље и достављена председавајућем Савета Европске уније 4. фебруара 2022. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- **Ниво припремљености:** Умерено припремљена
- **Остварен напредак:** Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- ојача укупне управљачке капацитете, кадровске капацитете и финансијску одрживост јавног фонда за здравствено осигурање и надлежних органа за заштиту потрошача, тржишни надзор и санитарну инспекцију;
- даље усклади своје законодавство са правним тековинама о супстанцама људског порекла, правима пацијената у прекограничној здравственој заштити, контроли дувана и о лековима за људску и ветеринарску употребу.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Дана 26. октобра 2023. године Народна скупштина је усвојила Закон о изменама и допунама Закона о дувану. Усвајањем закона врши се усклађивање с правним

тековинама Европске уније и то Директивом 2014/40/EУ о усклађивању закона и других прописа држава чланица о производњи, представљању и продаји дуванских и сродних производа у делу који се односи на паковање и обележавање дуванских производа.

- Припремљени су Нацрт закона о измени и допуни Закона о пресађивању људских органа као и Нацрт закона о измени и допуни Закона о људским ћелијама и ткивима.

Кластер 3 Конкурентност и инклузивни раст

Кластер 3 Конкурентност и инклузивни раст чине поглавља: 10 Информационо друштво и медији, 16 Опорезивање, 17 Економска и монетарна политика, 19 Социјална политика и запошљавање, 20 Предузетништво и индустријска политика, 25 Наука и истраживање, 26 Образовање и култура и 29 Царинска унија.

Од укупно осам поглавља у оквиру овог кластера, два поглавља су привремено затворена, три поглавља су отворена, за једно поглавље је предата преговарака позиција, док су за два поглавља представљени извештаји о испуњености мерила (OVAR) пред Саветом Европске уније.

Поглавље 10 Информационо друштво и медији

У току је испуњавање два мерила за отварање овог поглавља.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- настави да усклађује законодавство у области електронских комуникација са ажурираним регулаторним оквиром ЕУ, укључујући и Директиву о смањењу трошкова широкопојасног приступа;
- обезбеди пуну финансијску и оперативну независност Регулаторног тела за електронске комуникације и поштанске услуге (РАТЕЛ) и Регулаторног тела за електронске медије (РЕМ) у складу са правним тековинама ЕУ, као и да хитно ојача њихове капацитете за проактиван рад и потпуно спровођење својих овлашћења;
- усвоји Закон о електронским медијима у складу са Директивом ЕУ о аудиовизуелним медијским услугама уз консултације са релевантним заинтересованим странама.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Закон о електронским комуникацијама, у циљу усклађивања са Европским кодексом о електронским комуникацијама, усвојен је у априлу 2023. године.
- Дана 26. октобра 2023. године Народна скупштина је усвојила Закон о електронским медијима и Закон о јавном информисању и медијима.
- Основана је радна група за израду Закона о инфраструктури широкопојасних комуникација у складу са Директивом о смањењу трошкова широкопојасног приступа.
- У периоду од 27. јула до 30. августа 2023. године одржана је јавна расправа о Нацрту закона о информационој безбедности.

Поглавље 16 Опорезивање

Европска комисија је представила Извештај о испуњености мерила за отварање (OVAR) представницима држава чланица у Одбору за проширење Савета Европске уније (COELA) и у току је расправа о усвајању овог документа.

На седници Владе одржаној 28. маја 2021. године усвојена је Преговарачка позиција за Поглавље 16 Опорезивање.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- настави спровођење програма трансформације Пореске управе, пре свега набавку и започињање спровођења интегрисаног информационог система за подршку новом пословном моделу Пореске управе, као и да повећа људске ресурсе;
- настави усклађивање са правним тековинама ЕУ у области ПДВ, акциза и директног опорезивања.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Усвајањем Закона о измени Закона о акцизама маја 2021. године, чиме је извршено и усклађивање у домену акцизног опорезивања алкохолних пића и чланом 37. ССП-а, у потпуности је испуњено мерило за отварање поглавља. Европска комисија је

представила Извештај о испуњености мерила за отварање (OVAR) представницима држава чланица у Одбору за проширење Савета Европске уније (COELA) и у току је расправа о усвајању овог документа.

- Народна скупштина је дана 6. септембра 2023. године усвојила Закон о изменама и допунама Закона о акцизама. Доношењем овог закона, када је реч о опорезивању акцизом енергената, дуванских производа и алкохолних пића, постиже се даља хармонизација акцизне политике са стандардима Европске уније, како у погледу обухвата предмета опорезивања акцизом, тако и у погледу достизања минималног нивоа опорезивања акцизом предвиђеним прописима Европске уније.

Поглавље 17 Економска и монетарна политика

Отворено 10. децембра 2018. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Између умереног и доброг нивоа припремљености
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- даље усклађује законодавство које се односи на Народну банку Србије (НБС) са правним тековинама ЕУ како би се обезбедила њена пуна независност;
- даље усклади Закон о буџетском систему са Директивом 85/2011 у области макроекономских и фискалних пројекција, трогодишње перспективе расхода, транспарентности и рачуноводственог и статистичког извештавања;
- повећа ниво транспарентности трансфера капитала и гаранција за предузећа у државном власништву у државном буџету.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Програм економских реформи (ЕРП) 2024 – 2026. године, у складу са Смерницама Европске комисије, почев од ове године усмерен је на ужи сет структурних реформи у односу на претходне циклусе, како би фокус био првенствено на реализацији утврђених приоритета. У складу са тим, структурне реформе организоване су у оквиру три области и то: конкурентност, одрживост и отпорност и људски капитал и социјалне политике. Такође, према иновираним Смерницама Европске комисије, број структурних реформи које могу бити предложене ограничен је на шест, и то по две из сваке од наведених области.
- Нацрт Програма економских реформи 2024 – 2026. године стављен је на увид јавности у периоду од 21. до 30. новембра 2023. године. Нацртом документа обухваћен је и преглед Препорука Европске комисије које су спроведене или које су

предвиђене да се спроведу током периода трајања ЕРП 2024 – 2026, а које чине део Заједничких закључака усвојених на састанку Савета Европске уније за економска и финансијска питања (ECOFIN), одржаном у мају 2023. године у Бриселу, у оквиру „Економског и финансијског дијалога између Европске уније и Западног Балкана и Турске”. Програм економских реформи 2024 – 2026. године усвојен је 28. децембра 2023. године.

- Формирана је радна група која ће припремити све потребне измене Закона о буџетском систему, како би се постигла потпуна усклађеност са Директивом 85/2011.

Поглавље 19 Социјална политика и запошљавање

Европска комисија је представила Извештај о испуњености мерила за отварање (OVAR) представницима држава чланица у Одбору за проширење Савета Европске уније (COELA) и у току је расправа о усвајању овог документа.

На седници Владе одржаној 11. маја 2021. године усвојена је Преговарачка позиција за Поглавље 19 Социјална политика и запошљавање.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- спроведе функционалну анализу буџетских издвајања за активне политике тржишта рада, као и обима посла саветника Националне службе за запошљавање како би се обезбедили одговарајући финансијски и институционални ресурси за запошљавање и социјалне политике, који би били систематичније усмерени на младе, жене и дугорочно незапослене, као и да започне пилот пројекат Гаранција за младе у Србији;
- отпочне консултације о новом Закону о раду, укључујући и одредбе о страним упућеним радницима у складу са правним тековинама ЕУ, те избегне даље одлагање спровођења акционог плана за поглавље;
- унапреди обухват и адекватност социјалних давања за оне који живе испод нивоа сиромаштва, укључујући и социјалну помоћ и дечији додатак, као и да реши питање великог броја предмета у службама социјалне заштите.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У циљу праћења примене Акционог плана за Поглавље 19 Социјална политика и запошљавање, усвојеног у мају 2020. године, израђен је Образац за праћење

спровођења активности, који се користи приликом израде Извештаја о спровођењу активности из Акционог плана. Образац се редовно доставља Европској комисији.

- У јуну 2023. године, у оквиру ИПА III, потписан је Финансијски споразум ИПА 2022, у оквиру ког је предвиђена реализација Твининг уговора „Подршка побољшању услова рада и припреми Републике Србије за учешће у ЕУРЕС-у, који ће обухватити и компоненту хармонизације радног законодавства са прописима Европске уније.”
- На седници Владе одржаној 28. децембра 2023. године усвојен је План имплементације Гаранције за младе за период од 2023. до 2026. године.
- У току је процес израде Акционог плана за спровођење Стратегије деинституционализације и развоја услуга социјалне заштите у заједници, за период 2022 – 2026. године, која је усвојена 20. јануара 2022. године.
- Јавна расправа о Нацрту закона о радној пракси спроведена је у периоду од 17. августа до 18. септембра 2023. године.

Поглавље 20 Предузетништво и индустријска политика
Отворено 27. фебруара 2017. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- додатно повећа предвидљивост пословног окружења, са нагласком на обезбеђивање директног укључивања пословног сектора у процес;
- усвоји нови акциони план за спровођење Стратегије индустријске политике; и
- прерасподели буџетска средства за подстицај страних директних инвестиција за финансијску и техничку подршку МСП.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Започео је процес консултација и израде новог Акционог плана за спровођење Стратегије индустријске политике Републике Србије за период од 2024. до 2025. године.
- Влада је на седници одржаној 3. новембра 2023. године усвојила Стратегију развоја малих и средњих предузећа од 2023. до 2027. године са пратећим Акционим планом за период од 2023. до 2024. године.
- Народна скупштина је 6. септембра 2023. године усвојила Закон о управљању привредним друштвима која су у власништву Републике Србије.

- Дана 21. септембра 2023. године потписан је Споразум о учешћу Републике Србије у Програму јединственог тржишта Европске уније.

Поглавље 25 Наука и истраживање

Отворено и привремено затворено 13. децембра 2016. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Дobar ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- повећа национално финансирање истраживања и иновација;
- усклади домаће законодавство са Уредбом о Европском конзорцијуму истраживачких инфраструктура;
- поступа на основу активности новог Европског истраживачког простора.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У току су припремне радње и превођење докумената у циљу усклађивања са Уредбом о Европском конзорцијуму истраживачких инфраструктура.

Поглавље 26 Образовање и култура

Отворено и привремено затворено 27. фебруара 2017. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Дobar ниво припремљености
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- повећа учешће деце у предшколском васпитању и образовању, нарочито деце из социјално угрожених средина;
- настави са операционализацијом система НОК, са додатним фокусом на квалитет и обим неформалног образовања, као и високог образовања;

- обезбеди потпуну усклађеност политике и институционалног оквира за обезбеђивање квалитета у високом образовању са препорукама Европске асоцијације за обезбеђивање квалитета у високом образовању (ENQA).

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- На седници Владе одржаној 6. јула 2023. године усвојен је Акциони план за период од 2023. до 2025. године за спровођење Стратегије за младе у Републици Србији за период од 2023. до 2030. године.
- Народна скупштина је дана 6. септембра 2023. године усвојила сет закона у области образовања и то: Закон о изменама и допунама Закона о Националном оквиру квалификација Републике Србије, Закон о изменама и допунама Закона о дуалном образовању, Закон о измени Закона о просветној инспекцији и Закон о изменама и допунама Закона о високом образовању.

Поглавље 29 Царинска унија
Отворено 20. јуна 2017. године

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Добар ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- додатно надогради царински систем обраде интегрисањем управљања ризиком;
- додатно развије ИТ систем националних царинских служби како би се омогућила његова интеграција са системом ЕУ.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Народна скупштина је 26. октобра 2023. године усвојила Закон о потврђивању Споразума између Европске уније и Републике Србије о учешћу Републике Србије у програму Европске уније "Царина" о сарадњи у области царина.
- На седници Владе одржаној 20. новембра 2023. године усвојена је Уредба о усклађивању номенклатуре Царинске тарифе за 2024. годину.

Кластер 4 Зелени договор и одржива повезаност

Кластер 4 Зелени договор и одржива повезаност чине поглавља: 14 Транспорт, 15 Енергетика, 21 Трансевропске мреже и 27 Заштита животне средине и климатске промене.

Сва поглавља у оквиру Кластера 4 отворена су на тринаестом састанку Међувладине конференције одржане у Бриселу 14. децембра 2021. године.

Поглавље 14 Транспорт

Отворено 14. децембра 2021. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Дobar ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- у погледу реформе железнице: ојача систем безбедности железнице и процесе сертификације, као и спроведе уговор о обавези пружања јавних услуга и вишегодишњи уговор о инфраструктури на начин заснован на доказима;
- у погледу сектора транспорта начелно: убрза припрему стратешког оквира (завршавање и усвајање националне транспортне стратегије, ажурирање генералног транспортног мастер плана, усвајање стратешког правца за интелигентне транспортне системе) и спроведе га (усвајање кредибилних планова одржавања железнице и путева са трошковима, усклађивање и поједностављење процедура за прелазак границе на друмским и железничким прелазима и побољшање безбедности на путевима на националном и локалном нивоу, јачање инспекцијских служби ради напретка у погледу правних тековина ЕУ у области социјалне политике које се односе на друмски транспорт, побољшање безбедности транспортних система и побољшање права путника у свим видовима транспорта);
- у погледу инвестирања: одреди приоритете инвестиција које су релевантне за привредни развој и европске интеграције Србије, у складу са циљевима стратегије ЕУ и Западног Балкана у погледу одрживе и паметне мобилности и циљевима Европског зеленог договора, заснива све одлуке о инвестирању на студијама изводљивости спроведеним у складу са најбољим праксама ЕУ и спроводи транспарентне поступке јавних набавки.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Република Србија активно учествује у раду Транспортне заједнице и остварен је умерен напредак у примени пет акционих планова.
- Народна скупштина је дана 26. јула 2023. године усвојила Закон о изменама и допунама Закона о железници, чијим усвајањем се спроводи даљи поступак усклађивања са правним тековинама Европске уније, односно Уредбом (ЕЗ) 1371/2007 Европског парламента и Савета од 23. октобра 2007 о правима и обавезама путника у железничком саобраћају, Уредбом (ЕЗ) 1370/2007 Европског парламента и Савета од 23. октобра 2007. године о обавези јавног превоза путника у друмском и железничком саобраћају и Директивом (ЕУ) 2012/34 Европског парламента и Савета од 21. новембра 2012. године којом се успоставља јединствено европско железничко подручје. Истог дана усвојен је и Закон о интероперабилности железничког система, којим се врши усклађивање са Директивом (ЕУ) 2016/797 Европског парламента и Савета од 11. маја 2016. године о интероперабилности железничког система у оквиру Европске уније.
- Даном 28. септембра 2023. године усвојена је Стратегија безбедности саобраћаја Републике Србије за период од 2023. до 2030. године и Акциони план безбедности саобраћаја Републике Србије за период од 2023. до 2025. године.
- Народна скупштина је дана 6. септембра 2023. године усвојила Закон о изменама и допунама Закона о безбедности саобраћаја на путевима.

Поглавље 15 Енергетика

Отворено 14. децембра 2021. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- **Ниво припремљености:** Умерено припремљена
- **Остварен напредак:** Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- заврши и усвоји национални енергетски и климатски план (НЕКП) у складу са енергетским и климатским циљевима Енергетске заједнице за 2030. годину, посвећујући дужну пажњу препорукама Секретаријата Енергетске заједнице, као и Стратегију развоја сектора енергетике, спроведе мере предвиђене Мапом пута за подршку енергетици и испуни обавезе из Уговора о оснивању Енергетске заједнице;
- спроведе акционе планове са којима се касни, значајно убрза спровођење и заврши раздвајање делатности оператора гасног система; сертификује предузећа Транспортгас Србија и Југоросгас и трећим странама обезбеди ефективан приступ свим улазним тачкама за гас; смањи рањивост у погледу руског власништва над кључном енергетском имовином; сертификује ПСГ Банатски двор у складу са Уредбом о складиштењу гаса;

- усклади се са Пакетом за интеграцију електричне енергије који је усвојио Министарски савет Енергетске заједнице у децембру 2022. године и примени га; утврди нето капацитете преноса и расподелу капацитета на свим прекограничним интерконекцијама у контексту успостављања интегрисаног тржишта електричне енергије.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Састанак са представницима Европске комисије на ком су појашњена мерила за затварање овог поглавља одржан је 10. марта 2023. године.
- Достигнут је ниво обавезних резерви нафте и деривата нафте у износу од 37 дана просечне дневне потрошње.
- Народна скупштина је дана 26. јула 2023. године усвојила Закон о изменама и допунама Закона о енергетици. Овим изменама закона омогућиће се пуна имплементација Директиве 2009/72 из јула 2009. која се односи на заједничка правила за унутрашње тржиште електричне енергије којом се замењује, односно поништава Директива 2003/54 и Директиве 2009/73/ЕК 2009/73/ЕЗ о заједничким правилима за унутрашње тржиште природног гаса, којом се укида Упутство 2003/55/ЕЗ.
- На основу Закона о изменама и допунама Закона о енергетици формирана је Републичка комисија за енергетске мреже која има надлежност за контролу оператора преносних система, те је тако контрола оператора преносних система раздвојена од контроле производње, дистрибуције и снабдевања коју врши Влада.
- Радна група за праћење реализације Пројекта „Даљи развој капацитета енергетског планирања” утврдила је Нацрт финалне верзије Интегрисаног националног енергетског и климатског плана Републике Србије до 2030. године са пројекцијама до 2050. године.
- Полазне основе Плана развоја енергетске инфраструктуре и мера енергетске ефикасности за период до 2028. године, са пројекцијама до 2030. године усвојене су у јулу 2023. године, у складу са Мапом пута.
- Закон о изменама и допунама Закона о планирању и изградњи од 27. јула 2023. године, између осталог, прописује услове за изградњу инфраструктуре за пуњење електричних возила.

Поглавље 21 Трансевропске мреже
Отворено 14. децембра 2021. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- настави са модернизацијом својих транспортних и енергетских инфраструктурних веза у складу са стратегијама ЕУ и Западног Балкана за одрживу и паметну мобилност;
- закључи уговор за III и IV деоницу Трансбалканског коридора за пренос електричне енергије, заврши изградњу гасног интерконектора Србија–Бугарска и пусти га у рад;
- побољша квалитет пројектне и конкурсне документације за пројекте транспортне инфраструктуре како би убрзала њихово делотворно спровођење и допринела отвореној конкуренцији током поступка јавне набавке.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У мају 2023. године Република Србија је потписала споразум на високом нивоу о ревизији индикативних мапа за ТЕН-Т на Западном Балкану.

Поглавље 27 Животна средина и климатске промене
Отворено 14. децембра 2021. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Известан ниво припремљености
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- модернизује и поједностави укупну структуру и институције сектора ради побољшања ефикасности и квалитета припреме, спровођења и контроле квалитета 150 инвестиција, као и даљег унапређења стратешког планирања инвестиција и управљања њима, укључујући транспарентност поступака;
- усклади Закон о планирању и изградњи са међународним стандардима; усвоји прописе који се односе на процену утицаја на животну средину (ПУЖС) и стратешку процену утицаја на животну средину (СПУЖС) који су усаглашени са ЕУ; усклади и донесе Директиву о кривичним делима против животне средине;
- спроведе Акциони план за развој административних капацитета и Програм заштите ваздуха; донесе уредбу о одговарајућој процени; прихвати Директиву о индустријским емисијама; настави међународну сарадњу на прекограничним рекама; спроведе Стратегију нискоугљеничног развоја за период 2023 – 2030, са пројекцијама до 2050. године.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Нацрт Акционог плана за испуњавање мерила за затварање овог поглавља је израђен на нивоу Преговарачке групе 27 и прослеђен Европској комисији ради давања коментара 12. септембра 2023. године.
- Влада је на седници одржаној 28. септембра 2023. године усвојила Програм управљања муљем у Републици Србији за период од 2023. до 2032. године.
- Влада је на седници одржаној 25. децембра 2023. године усвојила Програм прилагођавања на измењене климатске услове за период од 2023. до 2030. године, чији је саставни део и Акциони план за његово спровођење, који обухвата период од 2024. до 2026. године.

Кластер 5 Ресурси, пољопривреда, кохезија

Кластер 5 Ресурси, пољопривреда, кохезија чине поглавља: 11 Пољопривреда и рурални развој, 12 Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна питања, 13 Рибарство, 22 Регионална политика и координација структурних инструмената и 33 Финансијске и буџетске одредбе.

Од укупно пет поглавља у оквиру овог кластера, два поглавља су отворена, за два поглавља су представљени извештаји о испуњености мерила (*OBAR*) пред Саветом Европске уније, док се за једно поглавље ради на испуњавању мерила за отварање поглавља.

Поглавље 11 Пољопривреда и рурални развој

Европска комисија је представила Извештај о испуњености мерила за отварање (*OBAR*) представницима држава чланица у Одбору за проширење Савета Европске уније (*COELA*) и у току је расправа о усвајању овог документа.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Известан ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- предузме мере за побољшање спровођења и избегавање даљег губитка ИПАРД фондова, обезбеди несметано преношење поверених ИПАРД мера на период од 2021–2027. године и припреми нове мере за поверавање;

- ажурира и убрза спровођење Акционог плана за усклађивање са правним тековинама ЕУ у области пољопривреде и руралног развоја.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Акциони план за пољопривреду и рурални развој, као мерило за отварање овог поглавља, усвојен је на седници Владе 18. октобра 2018. године и званично упућен председавајућем Савета Европске уније 1. новембра 2018. године.
- У вези са другим мерилом за отварање поглавља, Влада је на седници одржаној 4. маја 2018. године донела Закључак о усвајању Финансијског споразума између Владе Републике Србије и Европске комисије, која поступа за и у име Европске уније, за ИПАРД II помоћ за пољопривреду и рурални развој у оквиру инструмента за претприступну помоћ ИПА II. Финансијски споразум је ступио на снагу 12. јуна 2018. године. Измена Финансијског споразума потписана је 1. октобра 2020. године, а ступила је на снагу 17. новембра 2020. године.
- Европска комисија је оценила да су испуњена оба мерила и у складу с тим 11. фебруара 2019. године упутила Одбору за проширење Савета Европске уније (COELA) Извештај о испуњености мерила за отварање (OVAR) на разматрање.
- Народна скупштина је 26. јула 2023. године усвојила Закон о потврђивању Секторског споразума између Владе Републике Србије и Европске комисије о механизмима примене финансијске помоћи Уније Републици Србији у оквиру Инструмента за претприступну помоћ у области подршке програма руралног развоја (ИПАРД III).
- Народна скупштина је дана 26. октобра 2023. године усвојила Закон о изменама и допунама Закона о подстицајима у пољопривреди и руралном развоју, а измене се у највећој мери односе на успостављање електронског поступања у оквиру платформе eАграр.

Поглавље 12 Безбедност хране, ветеринарска и фитосанитарна политика

У току је испуњавање три мерила за отварање овог поглавља.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Известан напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- појача напоре на јачању капацитета ресорних дирекција, нарочито Управе за ветерину, кроз запошљавање нових кадрова, обуку и политику задржавања кадрова;
- да приоритет процесу унапређења објеката за храну зарад усклађивања са правним тековинама ЕУ;
- усвоји законодавство усклађено са правним тековинама ЕУ које регулише област генетички модификованих организама (видети и Поглавље 30).

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У вези са испуњавањем првог мерила за отварање поглавља, у току је рад на усклађивању законодавног оквира са правним тековинама Европске уније.
- У оквиру испуњавања другог мерила, Европска комисија се 29. марта 2022. године изјаснила да је текст другог Нацрта Стратегије са Акционим планом и Кризним планом задовољавајући у датом моменту и оставила могућност достављања додатних коментара. Стратегију са Акционим планом и Кризним планом је могуће усвојити тек када буде испуњено Мерило 1, односно након усвајања закона из законодавног оквира и њиховог уношења у Стратегију и Акциони план где су дефинисани рокови за усвајање подзаконских аката.
- Када је реч о испуњавању трећег мерила, процес класификације објеката у надлежности Министарства пољопривреде, шумарства и водопривреде је завршен. Након завршетка процеса класификације свих прехранбених објеката и свих објеката за третирање споредних производа животињског порекла, надлежне службе врше редован мониторинг и контролу у циљу одржавања достигнутог нивоа усаглашености. У току је размена информација између Министарства пољопривреде и Министарства здравља о статусу категоризације објеката у надлежности Министарства здравља.

Поглавље 13 Рибарство

Отворено 25. јуна 2018. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Није остварен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- усвоји Акциони план за постизање потпуне усаглашености са захтевима из правних тековина ЕУ до дана приступања, нарочито у погледу организације тржишта, аквакултуре, прикупљања података и контролних мера, незаконитог, непријављеног и нерегулисаног риболова;

- размотри озбиљан недостатак кадрова код органа одговорних за формулисање политике и контролу зарад спречавања превара у области рибарства (укључујући граничне контроле).

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Република Србија нема излаз на море, морске рибњаке, нити поморске бродове који плове под њеном заставом. Усвајање правних тековина Европске уније у оквиру овог поглавља је тиме олакшано и углавном се састоји од усвајања регулативе која се односи на уређивање промета производа рибарства на тржишту.
- Европска комисија доставила је коментаре на Трећи Нацрт акционог плана 25. октобра 2023. године. Припремљена је нова верзија Нацрта акционог плана у складу са последњим коментарима Европске комисије, коју треба превести, подвргнути правној и стручној редактури и технички приредити. Даљи кораци у овом поглављу зависиће и од напретка у испуњавању мерила за отварање Поглавља 12, како би се што пре испунили услови за отварање Кластера 5.

Поглавље 22 Регионална политика и координација структурних инструмената Европска комисија је представила Извештај о испуњености мерила за отварање (OVAR) представницима држава чланица у Одбору за проширење Савета Европске уније (COELA) и у току је расправа о усвајању овог документа.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- хитно спроведе свој Акциони план о кохезионој политици и осигура правовремено спровођење ИПА III вишегодишњих оперативних програма по моделу индиректног управљања;
- унапреди капацитет за индиректно управљање ИПА програмима, укључујући оперативне програме, и пружи гаранције да су кључне позиције трајно попуњене и да су кључни кадрови задржани; и
- се постара да сви инструменти буду усклађени са захтевима ЕУ у смислу програмирања и принципа партнерства, и узме у обзир захтеве будућих структурних/кохезионих фондова у институционалном уређењу.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Дана 4. априла 2019. године усвојен је Акциони план за испуњавање услова из области кохезионе политике Европске уније. Европска комисија је 24. септембра 2019. године представила Извештај о испуњености мерила за отварање (OVAR) представницима држава чланица у Одбору за проширење (COELA) и расправа је у току.
- Процес консултација о Нацрту закона о успостављању и функционисању система за управљање кохезионом политиком трајао је у периоду од 28. јуна до 19. јула 2023. године. Циљ овог закона је припрема система за управљање и контролу спровођења кохезионе политике Европске уније, као и утврђивања поступка за припрему релевантних докумената у складу са циљевима кохезионе политике и обавезама Републике Србије преузетим у процесу приступања Европској унији.

Поглавље 33 Финансијске и буџетске одредбе
Отворено 25. јуна 2018. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Известан ниво припремљености
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- развије организационе и процедуралне везе између институција укључених у систем сопствених средстава; и
- настави са припремама за испуњавање посебних административних услова за сопствена средства као што је утврђено прописима о сопственим средствима, укључујући израду Акционог плана са временским роковима за испуњавање административних услова за сопствена средства након одржавања радионице о систему сопствених средстава коју води Комисија.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Република Србија је завршила прву фазу процене способности да испуни административне услове у области сопствених средстава Европске уније, одговором на Упитник Европске комисије 15. јануара 2019. године. Друга фаза се односи на пружање техничке помоћи за све основне изворе сопствених средстава од стране Европске комисије. Генерални директорат за буџет ће пружити Републици Србији техничку помоћ у вези са испуњавањем мерила за затварање овог поглавља.

Кластер 6 Спољни односи

Кластер 6 Спољни односи чине поглавља 30 Економски односи са иностранством и 31 Спољна, безбедносна и одбрамбена политика.

Од два поглавља у овом кластеру, једно је отворено, док за друго још увек није представљен Извештај о скринингу.

Поглавље 30 Економски односи са иностранством

Отворено 11. децембра 2017. године.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Ограничен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- усвоји Закон о генетички модификованим организмима усклађеним са СТО, како би се наставило са преосталим билатералним преговорима о приступу тржишту и како би се наставило са финализацијом њеног приступања СТО;
- настави са спровођењем активности у оквиру Акционог плана за заједничко регионално тржиште 2021-2024; посебно, да учествује у преговорима и обезбеди брзо усвајање ЦЕФТА Додатног протокола 7 о решавању спорова.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- У току су консултације са Европском комисијом о финализацији Нацрта акционог плана за усклађивање са правним тековинама Европске уније у области Поглавља 30.
- Дана 7. марта 2023. године одржан је састанак представника Министарства унутрашње и спољне трговине, Европске комисије и Делегације Европске уније у Републици Србији, на коме је договорено да се Европској комисији достави листа планираних активности за окончање процеса приступања Републике Србије Светској трговинској организацији (СТО). Листа планираних активности за приступање СТО је припремљена и достављена Европској комисији и у току су консултације о финализацији овог документа.
- Консултативни састанци представника релевантних министарстава са представницима Европске комисије у вези са одлукама о ограничењу извоза као и другим мерама које су имале утицаја на неометан проток робе, редовно се одржавају.

Поглавље 31 Спољна, безбедносна и одбрамбена политика

Одбор за проширење Савета Европске уније (COELA) још увек није усвојио Извештај о скринингу за ово поглавље.

Оцене из Извештаја Европске комисије:

- Ниво припремљености: Умерено припремљена
- Остварен напредак: Није остварен напредак

Препоруке из Извештаја Европске комисије:

Република Србија треба да:

- унапреди, као приоритет, своју усклађеност са Заједничком спољном и безбедносном политиком ЕУ, укључујући рестриктивне мере, као и да избегава радње и изјаве које су у супротности са ставовима ЕУ о спољној политици;
- настави са интензивирањем деловања на спречавању било каквог покушаја коришћења територије Србије и/или правних лица регистрованих у Србији зарад заобилажења рестриктивних мера ЕУ;
- уложи кредибилне напоре да се затвори простор за страно мешање и манипулацију информацијама, укључујући дезинформације, и предузме мере ка изградњи друштвене отпорности против њих и других облика хибридних претњи.

Стање у преговорима и активности током извештајног периода:

- Без обзира на динамику отварања поглавља, Република Србија предузима све неопходне активности у оквиру Поглавља 31 као да је већ отворено. То се односи на политичке консултације (политички дијалог), стварање оквира учешће цивила у мисијама управљања кризама, значајан војни допринос мултинационалним мисијама и операцијама под окриљем Европске уније и Уједињених нација, припреме и учешће у најзначајнијим међународним контролним аранжманима.
- Народна скупштина је 6. септембра 2023. године усвојила Закон о учешћу цивила у међународним мисијама и операцијама ван граница Републике Србије.

Поглавља изван кластера

Поглавље 35 Остала питања

Преговори у овом поглављу отворени су на састанку Међувладине конференције 14. децембра 2015. године. Поглавље 35 Остала питања није замена за Дијалог о нормализацији односа између Београда и Приштине, већ ће се у оквиру овог поглавља вршити мониторинг примене договореног и напредак у овом поглављу зависиће управо од напретка у самом Дијалогу. Такође, прелазним мерилима се не смеју унапред

одређивати исходи споразума и договора и не смеју да садрже теме које нису договорене током самог Дијалога. Република Србија није била у обавези да преда преговарачку позицију, већ је то учинила само Европска унија. Преговарачком позицијом Европске уније нису била предвиђена мерила за отварање, већ само прелазна мерила. Извештавање о испуњености прелазних мерила ће се обављати два пута годишње. Одлучено је да ће извештавање бити у усменој форми. У претходном периоду најављена је могућност ревизије кључних докумената у оквиру овог поглавља, пре свега Заједничке позиције Европске уније, у складу са чиме ће Република Србија наставити да буде конструктивна и посвећена дијалогу, штитећи сопствене интересе.

***

Током приступних преговора Република Србија ће тражити прелазне периоде за оне секторе у којима, у тренутку приступања Европској унији, неће постојати могућност за њихово потпуно усклађивање и потпуну примену обавеза које чланство у Европској унији доноси. Ти периоди ће бити ограничени у погледу трајања и обима и праћени планом са јасно одређеним фазама за достизање потпуне примене обавеза из чланства.

Битно је нагласити да успех у преговорима није пропорционалан броју договорених прелазних периода. Велики број прелазних периода може да значи и да држава није најбоље припремљена за чланство у Европској унији. Успех у преговорима се мери тиме што је држава обезбедила прелазне периоде тамо где је то заиста неопходно, а да је при том успела у току преговора да се прилагоди захтевима које доноси чланство у Европској унији, уз оптимални однос трошкова и добити уласка у Европску унију.

Република Србија ће настојати у приступним преговорима да осигура да њен политички, економски и финансијски положај као чланице Европске уније буде у сразмери са другим чланицама Европске уније сличне величине, што је представљено Уводном изјавом Републике Србије на Међувладиној конференцији о приступању Републике Србије Европској унији.

III Остварена сарадња, начела јавности и укључивања

У процесу преговора о приступању у највећој могућој мери примењује се начело јавности и укључивања што већег броја актера. У том смислу остварена је сарадња са Народном скупштином Републике Србије, кроз редовно извештавање надлежног одбора Народне скупштине Републике Србије о процесу приступања Европској унији, а на основу обавеза које проистичу из Резолуције Народне скупштине о улози Народне скупштине и начелима у преговорима о приступању Републике Србије Европској унији. Важну платформу за комуникацију и сарадњу са цивилним друштвом представља Национални конвент о Европској унији, који је развило цивилно друштво и који је успостављен у сарадњи са Народном скупштином и Одбором за европске интеграције.

На седници Одбора за европске интеграције Народне скупштине, одржаној 17. октобра 2023. године, размотрен је Закључак о прихватању Извештаја о спровођењу Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА), за прво тромесечје 2023. године и Закључак о прихватању Извештаја о спровођењу Националног програма за усвајање правних тековина Европске уније (НПАА), за друго тромесечје 2023. године, које је представила министарка за европске интеграције проф. др Тања Мишчевић.

На седници Одбора за европске интеграције Народне скупштине, одржаној 3. августа 2023. године, размотрен је Извештај о преговорима о приступању Републике Србије Европској унији током председавања Краљевине Шведске (јануар – јун 2023. године), који је представила министарка за европске интеграције проф. др Тања Мишчевић.

Министарка за европске интеграције проф. др Тања Мишчевић учествовала је на Округлом столу у оквиру јавне расправе о Нацрту закона о јавном информисању и медијима и Нацрту закона о електорнским медијима, који је одржан дана 13. септембра 2023. године у организацији Министарства информисања и телекомуникација.

Током извештајног периода настављена је сарадња са организацијама цивилног друштва. Министарка за европске интеграције проф. др Тања Мишчевић учествовала је на бројним скуповима у организацији Националног конвента о Европској унији, као и појединачних организација цивилног друштва. Дана 5. октобра 2023. године одржан је заједнички састанак Радне групе Националног конвента о Европској унији за Поглавље 24 и чланова Преговарачке групе за Поглавље 24 у циљу извештавања и дискусије о досадашњим резултатима спровођења ревидираног Акционог плана за Поглавље 24 и испуњености прелазних мерила. Дана 18. октобра 2023. године одржан је заједнички састанак Радне групе Националног конвента о Европској унији за Поглавље 13 и чланова Преговарачке групе за Поглавље 13 на тему Нацрта акционог плана за Поглавље 13 Рибарство.